

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School te WACHTEBEKE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21501
Instelling Vrije Lagere School
Directeur Manfred VAN DE VELDE en RONY VAN HECKE
Adres Dr. Jules Persynplein 5 - 9185 WACHTEBEKE
Telefoon 09-345.95.24
E-mail info@slw.be
Website www.slw.be

Bestuur van de instelling VZW Provinciaal Broeders van Liefde
Adres Stropstraat 119 - 9000 GENT

Scholengemeenschap Wachtebeke - Zelzate
Adres Assenedesteenweg 115 - 9060 ZELZATE

CLB Vrij CLB Regio Gent
Adres Holstraat 95 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 22/04/2013; 23/04/2013; 25/04/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 25/04/2013
Datum bespreking verslag met de instelling 06/05/2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Marc Boone
Teamleden Myriam Vande Moortele
Deskundige(n) behorend tot de nihil
administratie
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Lager onderwijs: Frans	8
3.1.1.2 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	9
3.1.1.3 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Welzijn.....	16
4.2 Begeleiding	16
4.2.1 Sociale en emotionele begeleiding	16
4.3 Evaluatie	17
4.3.1 Rapporteringspraktijk	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	22
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	22
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De kleuter- en de lagere school profileren zich als één pedagogisch geheel, geleid door twee directeurs waarbij de ene directeur het pedagogisch-didactische luik voor zijn rekening neemt en de andere instaat voor de administratieve en organisatorische schikkingen. De school organiseert lager onderwijs op drie vestigingsplaatsen (VP):

* VP-1: Dr. Jules Persynplein 5: leerjaren 3 tot en met 6;

* VP-2: Dorp 43A: leerjaren 1 en 2;

* VP-3: Sint-Kruiswinkeldorp 114: eerste en tweede graadsklas.

Om de kwaliteit van het onderwijs en de beoogde effecten bij de kinderen te bewaken, worden outputgegevens verzameld via genormeerde tests, net- en schoolbestuurgebonden toetsen, tevredenheidsonderzoeken, e.a. De resultaten voor wiskunde, Nederlands en wereldoriëntatie liggen soms lager dan het Vlaamse gemiddelde. Ze dalen meestal opmerkelijk bij de overstap naar het secundair onderwijs, toch blijven de leerlingen behoorlijke resultaten halen wanneer ouders het advies van de school volgen. Grondige analyse van deze waardevolle informatie wordt nog te weinig aangeboord om verbeteracties op het getouw te zetten, al verwoorden teamleden dat vaststellingen van deze outputgegevens al eens geleid hebben tot bijsturing.

Samenwerking met nabijgelegen secundaire scholen is een opmerkelijk gegeven binnen deze school.

Collegiaal overleg tussen beide niveaus heeft geleid tot een zekere samenwerking en afstemming al dient gezegd dat deze vaak resulteert in eenzijdige aanpassingen van de lagere naar de secundaire school.

De leerplannen sturen het didactisch handelen van de klastitularissen aan. Ze betekenen vaak de leidraad voor hun klaspraktijk. Zodoende toont de school aan dat de eindtermen aan het einde van de lagere school worden gehaald.

Het leergebied Frans in de focus is in voldoende mate afgestemd op de leerplannen o.m. door het gebruik van een vrij recente methode. Het verdient waardering dat kinderen reeds van in de kleuterafdeling in contact komen met de Franse taal al kunnen de effecten nog opgevoerd worden wanneer alle leerkrachten hieraan voldoende aandacht schenken. De tijdbesteding voor Frans overtreft op weekbasis het voorgeschreven minimum. Dit laat de school o.m. toe tegemoet te komen aan de verwachtingen van het secundair onderwijs waarbij de theoretische aspecten van Frans (over)geaccentueerd worden. Dat blijkt onder meer ook uit de rapportering. Kennismaking met andere talen is eveneens geïntegreerd in andere leergebieden en schoolaanlegenheden.

De leermeesters lichamelijke opvoeding getuigen van engagement en professionele aanpak. Dat hun werking is afgestemd op het (nieuwe) leerplan blijkt uit de jaarplanning en het gehanteerde bewakingsconcept. Er is gerichte aandacht voor bewegings- en persoonsdoelen en deze kennen een verlengstuk bij spel en sport op de speelplaats of tijdens de schoolsportdagen. (Recente) vakliteratuur en deelname aan nascholingsinitiatieven zorgen ervoor dat de laatste ontwikkelingen worden opgevolgd. Een leerlijn voor de (fijn)motorische schrijfontwikkeling wordt door de klasleerkrachten gerealiseerd. De beeldvorming over de evolutie van de kinderen wordt vrij genuanceerd weergegeven in de schoolrapporten. De inschakeling van (zorg)leerkrachten in de bewegingsactiviteiten kan nog een meerwaarde genereren bij kinderen met motorische retardaties. Hetzelfde kan gezegd over de horizontale samenhang met andere leergebieden en de deelname aan schooloverstijgende sportactiviteiten buiten de school(m)uren, georganiseerd door externe sportdiensten.

Het aanbod van wereldoriëntatie is formeel gerelateerd aan de leerplannen op basis van een recent onderwijsleerpakket. De leraren hebben dat grondig geanalyseerd en waar ze afwijken van de methode wordt de leerplanrealisatie toch bewaakt. De verschillende domeinen binnen het leergebied komen vrij evenwichtig aan de orde en de onderwijsgegenden leveren inspanningen voor levensecht onderwijs via aangepast materiaal aanbod en leeruitstappen. De leerlijn voor de domeinen 'tijd' en 'ruimte' kan nog beter nageleefd worden en de visualisering aan de wand is voor optimalisering vatbaar. Onder meer omdat nog geen nascholing werd georganiseerd rond de aanmaak van valide en representatieve toetsen, vertonen zelf aangemaakte toetsen opmerkelijke leerkrachtgebonden verschillen naar inhoud en naar vorm.

De 'sociale en emotionele begeleiding' als leerproces in de focus, betekent deels het uithangbord van de school. Diverse initiatieven worden genomen op school- en klasniveau om het welbevinden van de kinderen maximaal te houden en de maatschappelijke ontwikkeling en weerbaarheid de nodige slaagkansen te geven. De zorgleerkrachten ondersteunen en begeleiden een preventieve en curatieve werking. De 'rapportering' naar de ouders gebeurt frequent en via diverse kanalen. Het schoolrapport getuigt van een doordacht concept waarbij de diverse persoonlijkheidsaspecten en de resultaten betreffende de leergebieden genuanceerd aan bod komen. Het fungeert zowat als leerlingvolgsysteem doorheen het schooljaar en voor de hele loopbaan van de leerling. Enkele verbeterpunten kunnen de effecten nog opvoeren.

De lokale beleidsvoering wordt gewaardeerd door de teamleden. Een duidelijke taakverdeling tussen beide directeurs leidt tot een transparante en goed gestructureerde organisatie. De relaties onder de teamleden liggen goed, zo ook met de directie wat de weg effent voor gezamenlijke doelgerichtheid en effectiviteit. Participatief leiderschap staat borg voor een hoge mate van betrokkenheid bij de meeste teamleden. Het directieteam houdt via diverse kanalen voeling met wat leeft op de werkvloer. De personeelsvergaderingen worden ervaren als vruchtbare momenten van beroepsvervolmaking. Beslissingen worden met ondersteuning van werkgroepen en na gemeenschappelijk overleg in consensus genomen waar het kan. Tevredenheidsonderzoeken, deelname aan centrale toetsen en de resultaten van outcomes zijn gericht op de bewaking van de kwaliteitszorg, maar hebben nog groeipotentieel. We kunnen stellen dat het schoolmanagement ruim voldoet aan de actuele eisen van schoolhouden en -leiden.

De inspectie waardeert het engagement, de inzet en de betrokkenheid van zowat alle teamleden. Uit de aandachtspunten in dit verslag blijkt dat de school verder groeipotentieel heeft, de inspectie gelooft in de realisatie daarvan. Gedreven directeuren zetten de richtinggevende bakens uit voor een kwalitatief hoogstaande opvoeding en onderwijs, hierin gevolgd door geëngageerde onderwijsgevers. De inspectie vertrouwt in het groeiproces dat de schoolwerking kenmerkt en honoreert dit met een gunstig advies voor erkenning en subsidiëring. Ze wenst het schoolteam daarbij verder succes... tot algehele voldoening van de leraren, ten bate van de school en in het belang van de kinderen!

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs

Frans
wereldoriëntatie
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Uit een strikt gevolgd onderwijsleerpakket voor Frans dat in overeenstemming is met het (nieuwe) leerplan Frans stellen we vast dat de eindtermen in voldoende mate bereikt worden. Aanzetten voor de Franse taal krijgen reeds vanaf de kleuterschool ontwikkelingskansen.

Curriculum	De school beschikt over een uitgeschreven talenbeleid met onder meer een
Onderwijsaanbod	oplijsting van initiatieven die niet alleen de Nederlandse taalontwikkeling beoogt
Referentiekader	maar ook de kennismaking met het Frans vanaf de derde kleuterklas tot het vierde
Planning	leerjaar. Hiervoor wordt een methode uit de handel gehanteerd en de
Evenwichtig en volledig	leerkrachten beschikken ook over de bijhorende materialen zoals een cd-rom,
Samenhang	vertelplaten, de klaspop. Motivatie voor Frans en het stimuleren van de spreekdurf
Actief leren	halen het hierbij op een belerende aanpak. We stellen vast dat sommige
	leerkrachten het aspect 'leuk vinden' soms eerder als doel dan als middel aanzien.
	In de praktijk bemerken we dat de frequentie en de aard van het aanbod sterk
	verschilt van de ene tot de andere leerkracht, inzonderheid in de eerste graad. Dit
	kan de continuïteit schaden. Vanaf het derde leerjaar wordt hieraan meer
	consequent en gericht gewerkt en is een half uur Frans per week voorzien. In de
	tweedegraadsklas werkt men met een tweejaarsplanning, weliswaar met
	geëigende accenten voor het derde en voor het vierde leerjaar. Sommige
	leerkrachten van de onderbouwklassen verwijzen i.v.m. meertaligheid naar het
	lessenpakket voor wereldoriëntatie waarin ook al eens anderstalige inhouden en
	werkvormen aan bod komen.
	In de derde graad worden op weekbasis gemiddeld 2,5 lestijden voor Frans
	voorzien. Een lessenpakket wordt gehanteerd dat kritisch werd geanalyseerd (zo
	ook de bijhorende woordenlijst) in functie van het nieuwe leerplan. Sommige
	vooropgestelde tekstsoorten komen eerder uitzonderlijk aan bod. Stripverhalen,
	afelrijmpjes, eenvoudige stappenplannen e.d. bieden kansen tot extra taal- en
	cultuurverrijking. De leraren ervaren enige tijdsdruk om alle 'unités' te behandelen
	wat aan diepgang en tijdbesteding voor de communicatieve vaardigheden kan
	inboeten. Ondanks de gesprekken die er geweest zijn met het secundair onderwijs,
	blijft een anticiperende gerichtheid op de aspecten spraakkunst, vertaling en
	spelling een bewust streefdoel. In het actieplan 'Talenbeleid' lezen we dat het
	correct kunnen schrijven van Frans en de woordenschatbagage als belangrijk
	wordt aangegeven. Toch leeft er de afspraak om vanaf dit schooljaar meer
	'mondelinge opdrachten' te voorzien. Reiken leerkrachten voorbeelden aan van
	evenwichtige aandacht voor het communicatieve aspect, dan leiden we uit een
	korte evaluatie bij de oudste leerlingen af dat er beslist nog groeikansen zijn
	middels intensief en (inter)actief taalgebruik door de leerlingen. Los van de Franse
	lessen beogen de klastitularissen ook horizontale samenhang binnen andere
	leergebieden waardoor de functionaliteit van Frans aan waarde wint: een Frans
	lied opnemen op een cd, een muzisch eindfeest met anderstalige elementen
	(diploma's), ter gelegenheid van een verjaardag, tijdens het project 'Bruggen
	bouwen' en al eens affichering van Franse woordkaarten aan de wand.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

Alle leerkrachten beschikken behalve over het onderwijsleerpakket zelf, ook over de bijhorende hulpmiddelen zoals de cd's, vertelplaten, de klaspop, het werkboekje, het bordboek, vertaalwoordenboeken, woordkaartjes bij het lessenpakket (bv. voor dominospel) e.a.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

Om de evolutie van de kinderen op te volgen, verwijzen de leraren hoofdzakelijk naar de werkblaadjes uit het leerlingenboek. Mondelinge communicatie ervaart men soms als moeilijk te evalueren evenals tijdrovend. De leerkrachten voorzien daarvoor een wisselbeurt waardoor de mondelinge evaluatie minder frequent bij alle leerlingen voorkomt. De evaluatie is eerder gericht op het bepalen en opvolgen van het actuele beheersingsniveau van de leerlingen dan op het eventueel bijsturen van de eigen onderwijspraktijk. Het is de stelregel dat na elk 'unité' de eindtoets uit de methode wordt afgenomen. Sommige leerkrachten bieden per maand bijkomende tussentijdse toetsen aan. Deze controleren hoofdzakelijk de lexicale en grammaticale kennis van de leerlingen. Een leerlingvolgsysteem voor Frans is er niet, men verwijst hiervoor naar de perioderapporten. In het zesde leerjaar beschikken de leerlingen over een portfolio.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

In de onderbouwklassen komt de beeldvorming van de kinderen over de verworven inhouden en vaardigheden van de Franse taal weinig expliciet voor. In de bovenbouwklassen is deze vooral afleesbaar in de schoolrapporten. Voorbeelden van differentiatie zijn aan de orde bij dialoogjes, het takenpakket dat wordt aangepast, schrijven of kopiërend schrijven, vertalingen met of zonder controlelijst, e.a. Het spelelement poogt men ook in de bovenbouwklassen te behouden waar het kan en zinvol is. Leraren reiken voorbeelden aan van Franse taalspelen geïntegreerd in of losstaand van de methode i.v.m. luisteren, lezen, schrijven.
De nascholing en het collegiaal overleg (met hospiteren) tussen het lager en het secundair onderwijs vallen te waarderen. Het effect ervan ligt meer op hoe de lagere school beter kan voorbereiden op het secundair onderwijs, dan wel een wederzijdse afstemming.

3.1.1.2 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Het bewegingsaanbod is aantoonbaar afgestemd op het (nieuwe) leerplan zodat de eindtermen worden gehaald. Uit planningsdocumenten blijkt een voldoende gevarieerd aanbod met gerichte aandacht en evenwicht voor de diverse domeinen binnen lichamelijke opvoeding.

Curriculum

Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang

De gymleraren beschikken over een maandplanning die doorheen het schooljaar uitgeschreven is als een jaarplanning. Daaraan worden de leerplandoelen gelinkt. Ze hebben zich degelijk ingewerkt in de visie en de uitgangspunten van het nieuwe leerplan. Ze combineren deze met de waardevolle elementen uit het vroegere leerplan, m.n. de diverse bewegingsdomeinen. Binnen zowat elke les is er gerichte aandacht voor de drie aspecten van de lichamelijke opvoeding, m.n. de 'motorische competenties', de 'veilige en gezonde levensstijl' en het 'zelfconcept en sociaal functioneren'. In het schoolwerkplan lezen we acties i.v.m. gezondheid en hygiëne die raakpunten vertonen met lichamelijke opvoeding: bewegingstussendoortjes, fietsvaardigheid, speelplaatswerking, ...
Om de vooropgestelde doelen te concretiseren in lessen en activiteiten, beschikken de gymleraren over diverse bronnen waaruit ze elementen samenbrengen en bundelen tot een zinvol lesgeheel. Ze verwijzen hiervoor naar hun opleiding, een lessenpakket en recente publicaties. Op deze wijze worden ook de zwemlessen aangemaakt. De leraren rubriceren hun aanbod volgens de (10) domeinen uit het vroegere leerplan wat evenwicht en volledigheid kan waarborgen. Dit evenwicht werd echter nog niet formeel in kaart gebracht om

desgevallend bij te sturen.

De gymleerkrachten reiken voorbeelden aan van enige afstemming op de klaswerking, inzonderheid bij wiskunde en wereldoriëntatie. Dit komt eerder occasioneel voor. Leerkrachten zijn hiervoor minder vragende partij en onderkennen onvoldoende de opportuniteiten om gegevens uit de gymlessen te integreren of als uitgangspunt te nemen bij sommige lessen wereldoriëntatie of wiskunde: ademhaling, hartslag, gezondheidseducatie, prestaties omzetten in grafieken, gemiddelde en mediaan, ... Uit de bijgewoonde (zwem)lessen konden we een evenwichtige dosering vaststellen tussen in- en ontspanning, gevarieerde opdrachten en efficiënt tijdgebruik door wachttijden zoveel als mogelijk te vermijden. Het werken met zelfinstructiekaarten bij de oudere kinderen werkt dit in de hand.

De leerlingen krijgen normaliter twee lestijden gym per week. Er is een regeling waarbij de kinderen van de onderbouwklassen frequenter zwemmen dan de bovenbouwklassen om de gevoelige periode voor het verwerven van de zwemtechniek maximaal te benutten.

Bewegingsvaardigheden worden gebundeld en uitgezet in de bewegingsruimte voor verschillende leerjaren. Er wordt over gewaakt dat eenzelfde bewegingslandschap kan gebruikt worden voor achtereenvolgende lessen, zij het met enige aanpassing volgens de leeftijd en het beheersingsniveau. Bovenop de voorziene gymlestijden worden jaarlijks twee schoolsportdagen georganiseerd. Deze krijgen doorheen de jaren een gevarieerde invulling: een waterspeeldag, de betrokkenheid van lokale sportclubs, de samenwerking met het secundair onderwijs, de scholencross, ... Ook tijdens de speeltijden kunnen de kinderen hun motorische vaardigheden verder ontwikkelen. Hiervoor liggen afspraken vast die verschillen per vestigingsplaats, o.m. naargelang de beschikbare accommodatie. Zo is in VP-1 een speel-o-theek ingericht waarvan de organisatie volgens toerbeurt in handen ligt van twee (oudere) leerlingen. Samen met de spelkoffers willen ze de kinderen aanzetten tot een brede kennismaking en beoefening van spel- en sportdisciplines tijdens de middagpauze. Deze initiatieven zijn er ook op gericht verveling bij de leerlingen te voorkomen en zodoende een gunstig omgangsklimaat te creëren.

Aan SVS- en andere sportactiviteiten wordt in mindere mate geparticipeerd naar verluidt als gevolg van de maximumfactuur. Als daaraan toch wordt deelgenomen, worden overwegend de ouders ingeschakeld voor het halen en brengen van de kinderen. De teamleden zijn hierbij minder of niet betrokken, bijvoorbeeld om de motivatie en de begeestering bij de kinderen op te voeren. De klasleerkrachten reiken voorbeelden aan van bijkomende aandacht en activiteiten voor lichamelijke opvoeding tijdens de reguliere lessen, o.m. via bewegingstussendoortjes, muzische expressie en de gezamenlijke maandopening (dans). Kleinmotorische vaardigheden krijgen geïntegreerde ontwikkelingskansen tijdens de lessen muzische vorming (knippen, boetseren), wereldoriëntatie (domein techniek) en meetkunde (gebruik van de passer). De schrijfontwikkeling is een bewust streefdoel doorheen de lagere school. Deze krijgt een gevarieerde invulling conform het leerplan schrift en een leerlijn is voorhanden. Zodoende worden de betreffende eindtermen voor wat de fijne motoriek aangaat eveneens gehaald.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De gymleerkrachten leggen een inventaris voor met het ondersteunend didactisch materiaal. Hieruit leiden we af dat de leerlingen in voldoende mate gebruik kunnen maken van groot en klein materiaal al dan niet verplaatsbaar. Soms gaat een en ander mee van de ene naar de andere vestigingsplaats. Het totaal aanbod overschrijdt de (minimale) verwachtingen zoals vervat in het leerplan.

De oppervlakte van de binnenruimte voldoet, behalve in VP-3 die wordt herbouwd. Verlichting, verluchting, verwarming en veiligheid voldoen in de VP-1 en VP-2. Zoals elders aangegeven is nieuwbouw gepland in VP-3. De bevoering is niet steeds aangepast. De bergplaatsen laten niet toe om alle gymmateriaal op te bergen wat het onbevangen sport en spel kan hinderen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De leraren beschikken over klaslijsten waarop de resultaten van deelvaardigheden worden geregistreerd. Naast deze bewegingsdoelen is er ook aandacht voor persoonsdoelen. Een kindvolgsysteem konden we niet vaststellen en zit naar het zeggen van de leerkrachten in het schoolrapport vervat. Hierop worden telkens deelaspecten van de lichamelijke opvoeding geregistreerd die elk leerjaar een nieuw totaalbeeld geven van de bewegings- en persoonsvaardigheden bij de kinderen.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Voor het zwemmen verdelen beide gymleerkrachten de aanwezige kinderen in twee niveaus. Binnen elk van deze groepen worden nog eens aangepaste opdrachten gegeven om zoveel als mogelijk de zone van de naaste ontwikkeling te activeren. De klastitularissen staan in voor het brengen en halen van de leerlingen evenals het omkleden, ze hebben geen pedagogisch-didactische opdracht. Ook in de gewone gymlessen kunnen de leraren voorbeelden aanreiken van individuele leerhulp voor kinderen met extra noden. Het is niet gebruikelijk dat (zorg)leerkrachten hierbij worden ingeschakeld om zodoende de leermeesters de kans te bieden gericht te remediëren waarbij de klasgroep toch verder begeleid wordt. Er leeft de afspraak dat de klasleerkrachten de gymlessen verzorgen bij afwezigheid van de leermeesters lichamelijke opvoeding. Vaak worden vooraf lesinhoudelijke afspraken gemaakt.

De gymleraren ervaren positieve aandacht van de directie voor hun leergebied o.m. via een (in)formeel klasbezoek en inzage documenten. Er worden voldoende financiële middelen ter beschikking gesteld voor aankoop van didactisch materiaal. Levenslang leren is bij de gymleerkrachten een bewust streefdoel: er wordt ingegaan op netgebonden en andere sportinitiatieven en de leraren beschikken over voldoende en ook recente vakliteratuur.

3.1.1.3 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De leerplannen worden aantoonbaar bewaakt op hun realisatie waardoor de school de decretale eindtermen in voldoende mate bereikt. Het gebruik van een lessenpakket in combinatie met eigen inbreng zorgen voor een harmonisch aanbod.

Curriculum	Doorheen de lagere school hanteert men een leerpakket waarbij de concordantie met de eindtermen en de leerplandoelen afleesbaar is. De meeste
Onderwijsaanbod	klasleerkrachten volgen deze methode grotendeels en voegen eigen projecten, thema's en elementen toe: lokale gegevens, actualiteit, meerdaagse
Referentiekader	leeruitstappen, eigen expertise. Ook hier is de relatie met de leerplannen
Planning	duidelijk. Doorheen de school wordt per leerjaar met een kleurencode
Evenwichtig en volledig	aangegeven welke thema's al dan niet (integraal) werden behandeld. In enkele
Samenhang	klassen worden de thema's doorheen het jaar visueel voorgesteld aan de
Actief leren	klaswand. Sommige leerkrachten geven plaatsgebrek aan als een probleem. Om wereldoriënterend onderwijs een levensecht of -nabij karakter te geven, beschikt de school over een oplijsting van leeruitstappen per maand. Overwegend de eigen omgeving en het aspect natuurbeleving zijn aan de orde. Doorheen de lagere school komen de kinderen echter ook in contact met aspecten van culturele, sociale, historische en sportieve aard. Voor dit schooljaar zijn voor elke klas minstens twee educatieve uitstappen gepland. Voor een doordachte keuze en uitwerking daarvan hanteert men wandelfiches waarop de vooropgestelde doelen afleesbaar zijn. Meerdaagse uitstappen (dieren- en bosklassen) zijn voorzien respectievelijk voor het derde en het vierde leerjaar. Frequentie klas- en schoolgebonden initiatieven willen de kinderen in contact brengen met aspecten van de samenleving en zijn gericht op de ontwikkeling van de maatschappelijke bewustwording en weerbaarheid. Hierin kaderen de verkeersinitiatieven en de vele acties die in de socio-emotionele sfeer liggen (zie rubriek '4.2.1 Sociale en emotionele begeleiding'). Horizontale samenhang met andere leergebieden stellen we vooral vast tijdens projecten en extra murale activiteiten. Maar ook doorheen het jaar worden w.o.-thema's gerelateerd aan componenten van vooral muzische vorming, Nederlands en godsdienst. De w.o.-hoek met het actuele thema is in de meeste klassen goed uitgebouwd. Uit de weekplanning blijkt dat het voorbehouden aantal lestijden tegemoet komt aan de netgebonden voorschriften hoewel dit naar het minimum neigt. We stellen vast dat in zowat elke klas wereldoriëntatie een invulling krijgt die niet altijd strookt met de essentie van dat leergebied, zoals er zijn: de weekopening, ICT, socio-emotionele aspecten, ... die eerder in een ander leergebied thuis horen. Soms zijn de tijdstippen voor wereldoriëntatie weinig oordeelkundig gepland en/of hebben de doelen in de dagplanning een repetitief karakter of wereldoriëntatie vervalt gewoon. We kunnen gelukkig niet veralgemenen. Naar het zeggen van de leerkrachten compenseren de leeruitstappen een en ander omdat ze meerdere lestijden in beslag nemen. De leraren beschikken over een maandplanning die is uitgezet als jaarplanning en overwegend gebaseerd is op het gehanteerde lessenpakket. Hieruit blijkt het nodige evenwicht ten aanzien van de verschillende domeinen van het leerplan wereldoriëntatie. Om overlapping tegen te gaan wordt naar het zeggen van de leerkrachten mondeling overlegd, zeker wanneer het doorheen enkele leerjaren over hetzelfde thema gaat. Vorig schooljaar werd gericht gewerkt rond aspecten van techniek als schoolprioriteit. Nascholing werd op schoolniveau georganiseerd. Een overzicht is

aanwezig met activiteiten per leerjaar dat gerelateerd is aan de leerplandoelen en de bijhorende thema's. Deze inventaris kan nog beter op mekaar afgestemd worden in het licht van een gevarieerd en gegradeerd aanbod. Leerkrachten reiken voorbeelden aan van activiteiten en (spel)materialen die daarvoor gehanteerd worden. De school kocht daartoe waardevol didactisch materiaal aan om te experimenteren, inzichten op te bouwen en (onderzoeks)vaardigheden te verwerven... bevreemdend dat niet alle leerkrachten daar weet van hebben. Met het zesde leerjaar werd een technodag georganiseerd in samenwerking met een nabijgelegen technische school.

Het aspect verkeer krijgt ook de nodige aandacht en beperkt zich niet tot het kennisaspect. De school hanteert hiervoor onder meer een praktijkgericht naslagwerk met mogelijke activiteiten per graad. Op vlak van fietsvaardigheid is er samenwerking met de leermeesters lichamelijke opvoeding en externe diensten, bv. tijdens verkeersdagen, inzonderheid voor de leerlingen van de derde graad.

Voor de domeinen tijd en ruimte heeft de school een leerlijn aangemaakt van het eerste tot het zesde leerjaar, gerelateerd aan de leerplandoelen. We stellen echter vast dat vooral in de onderbouwklassen de visualisering daarvan aan de klaswand schaars is en dat er zich hiaten voordoen. In de bovenbouw is de temporale en geografische voorstelling permanent aanwezig maar deze kan didactisch nog geoptimaliseerd worden. Ook hier hebben niet alle leerkrachten weet van de leerlijn, laat staan dat ze deze hanteren. Dit schooljaar werkt de hele school aan een project rond milieuzorg en -bewustwording.

De klastitularissen beschikken over een oplijsting van (interactieve) werkvormen die in de lessen wereldoriëntatie een zinvol hulpmiddel kan betekenen voor een gevarieerde aanpak waarbij doe-onderwijs het haalt op kijk- en luisteronderwijs.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

Doorheen de lagere school wordt vrij recent eenzelfde onderwijsleerpakket gebruikt. De bijhorende materialen -waaronder een atlas- zijn voorradig. Deze worden aangevuld en verrijkt met persoonlijke materialen en infobronnen zoals een vroeger gehanteerde methode, een verkeersspel, techniekdozen, het internet, enz. Waar digiborden in de klas aanwezig zijn, betekenen deze een meerwaarde. Naar aanleiding van het gericht werken rond techniek vorig schooljaar, bezit elke leerkracht een overzichtslijst van materialen i.v.m. techniek op klas- en schoolniveau. Een beperkte 'inventaris materiaal' is aanwezig. Tijdvoorstelling is in de onderbouwklassen veelal beperkt tot aspecten van het 'dagelijks tijdbesef'. Tijdsduur en chronologie, bijvoorbeeld via levenslijnen en stambomen, zijn schaars (permanent) vaststelbaar aan de wand. Toch reiken leerkrachten voorbeelden aan van aandacht daarvoor, hoofdzakelijk bij de aanvang van het schooljaar. Vanaf het derde leerjaar zijn er eeuw(en)banden en tijdlijnen aanwezig. De effecten ervan kunnen opgevoerd worden door deze genetisch vulling te geven doorheen het schooljaar o.m. vanuit de kinderen. Ze kunnen ook beter didactisch doordacht opgebouwd worden. Hetzelfde kan gezegd over de ruimtelijke oriëntatie en structuratie: er is weinig geafficheerd aan de klaswand (en dus niet permanent te gebruiken) in de aanvangsleerjaren. In de bovenbouwklassen is er quasi in elke klas voldoende aanbod van gepaste geografische kaarten. Rond het gebruik van o.m. het kompas en de windstreken, evenals de voorstelling ervan, leven weinig concrete afspraken.

Evaluatie
 Evaluatiepraktijk
 Evenwichtig / representatief
 Gericht op bijsturing
 Leerlingvolgsysteem

De school neemt deel aan de netgebonden toetsen voor o.m. wereldoriëntatie in het vierde en het zesde leerjaar. Uit beperkte inzage blijkt dat de resultaten in het vierde leerjaar dikwijls lager liggen in vergelijking met het Vlaams gemiddelde en dat zich dat deels herstelt in het zesde leerjaar. Conclusies kunnen we hier niet uit afleiden, te meer daar de school de toetsen nog niet grondig heeft geanalyseerd en waar nodig er aantoonbare verbeteracties heeft aan gekoppeld. In de leerlingenmap voor wereldoriëntatie en in de toetsenmap treffen we evaluaties aan onder de vorm van schriftelijke toetsen. Het is een combinatie van opdrachten uit de methode al dan niet aangevuld met eigen vragen. Deze laatste liggen inhoudelijk en vormelijk soms ver uit elkaar van de ene tot de andere leerkracht. De vraagstelling evolueert van overwegend gesloten met peiling naar weetjeskennis tot open en gevarieerde opdrachten bijvoorbeeld in verband met het formuleren van een eigen mening, 'open boek' opdrachten en vragen die peilen naar het proces van een realisatie. Rond de aanmaak van kwaliteitsvolle evaluatie-instrumenten werd nog geen nascholing georganiseerd. Voor verkeer is er een goede verhouding tussen het ken- en het kunaspect. De toetsen staan overwegend in het teken van de perioderapporten. Een klasgesprek behoort tot de mogelijkheden vooral wanneer sommige resultaten uitvallen. De leerlingenevaluatie heeft niet meteen tot doel het onderwijsgedrag van de leerkrachten zelf te evalueren en desgevallend bij te sturen.

Begeleiding
 Leerbegeleiding
 Beeldvorming
 Zorg

De beeldvorming betreffende de wereldoriënterende evolutie die kinderen doormaken, is overwegend een klasinterne aangelegenheid. De school beschikt niet over een leerlingvolgsysteem waarin dat leergebied expliciet is opgenomen. Probleemsituaties kunnen op het multidisciplinair overleg (MDO) aan bod komen. Commentaren zijn soms afleesbaar in het schoolrapport evenals de behaalde resultaten na elk thema.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

In het opvoedingsproject van de school krijgen het sociale en emotionele welbevinden een belangrijke rol toebedeeld. In het schoolwerkplan lezen we dat de socio-emotionele ontwikkeling een prioriteit is voor dit schooljaar onder het motto 'Goed voor elkaar, ook als het moeilijk is!' Alle teamleden zijn hierbij betrokken en sommige initiatieven worden gevoed vanuit de kleuterschool. In het verleden werden acties opgezet die inmiddels geïmplementeerd zijn in de reguliere schoolwerking. Enkele zijn uitgezet op schoolniveau, andere zijn eerder klasgebonden, zoals 'Onze geluksvogel', de brievenbus. Voor diverse situaties liggen afspraken vast: binnen de eigen klasgroep, op de speelplaats, bij spel en sport, e.a. Het ligt in de bedoeling deze op te lijsten, te evalueren en volgend schooljaar te komen tot een stappenplan aangaande acties en handelingen bij niet naleven van afspraken. Vanaf het derde leerjaar wordt halfjaarlijks een sociogram aangemaakt om kinderen te detecteren die in de sociale gevarenszone (dreigen te) belanden. Een strategie is uitgezet om de zorgcoördinator preventief in te schakelen en desgevallend via een MDO een handelingsplan te ontwikkelen. Met het initiatief 'Peer mediation' wil men oudere medeleerlingen inschakelen voor conflictbemiddeling bij kinderen, waardoor de bewustwording van het eigen gedrag, de assertiviteit en de sociale redzaamheid ontwikkelen (cf. VIP-huisje). Om leerkrachten vertrouwd te maken met de visie en de aanpak van dit project werd daarrond een pedagogische studiedag georganiseerd en werden kinderen opgeleid. Vakliteratuur is aanwezig. Daarnaast werden / worden tal van acties ondernomen om het leefklimaat voor de kinderen veilig, gestructureerd en aangenaam te laten ervaren: een aanspreekpersoon voor kinderen met socio-emotionele problemen, het sanctiebeleid, het anti-pestprotocol, een studiedag rond het 'Stopproject', e.a. Het communicatiespel 'Wie ben ik?' en het MEGA-project hebben tot doel de sociale en maatschappelijke weerbaarheid te verhogen op basis van aanvaardbare gedragingen en reacties. Het project 'Kinderen en hun sociale talenten' wordt opgestart in de tweede kleuterklas en continueert tot in het zesde leerjaar. Daaruit worden maandpunten gedistilleerd die ook in het schoolrapport herkenbaar zijn. Speelplaatsherinrichting en -begeleiding hebben tot doel het positief samenspelen te bevorderen. We concluderen dat de diverse initiatieven kunnen leiden tot een hechte mini-samenleving waarin kinderen met hun eigen talenten en beperkingen zich erkend en aanvaard weten door de medeleerlingen en allen die hen omringen.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, doeltreffendheid.

Motivering

De school beschikt niet over een uitgeschreven visie op de rapportering van school- en kindinfo naar de ouders. Uit documenten zoals het 'Schoolwerkplan 2012-2013' blijkt toch dat een vlotte en frequente communicatie deel uitmaakt van het uithangbord van de school. Er zijn lage drempels voor ouders die contact en overleg behoeven, de teamleden zijn steeds bereid hierop in te gaan. In de VP-3 heerst er een hechte, bijna familiale sfeer omwille van de kleinschaligheid. Meer formele contacten zijn aan de orde tijdens de jaarlijkse infoavond waar ouders worden geïnformeerd over de klaswerking en het jaarthema. Individuele oudercontacten worden verder in het schooljaar gepland op twee tijdstippen. Voor zorgkinderen is bijkomend overleg en gedachtewisseling altijd mogelijk. Telefonisch contact is eerder een particularisme terwijl de e-mail een gebruikelijk medium is geworden voor de nieuwsbrieven, de maandkalenders, e.a. Een papieren versie blijft beschikbaar voor ouders die het wensen. Bij de overgang van het ene naar het andere niveau worden initiatieven genomen ten aanzien van de ouders en van de kinderen: opendeur-, permanentie- en instapdagen, informatieavond over de studiemogelijkheden en -keuze na de lagere school, e.d.m. Klasblogs en foto-pagina's verhogen de betrokkenheid en betekenen inleefmomenten voor de ouders in het school- en klasleven. De schoolagenda betekent het bindmiddel tussen de ouders en de leerkrachten enerzijds terwijl de kinderen de noodzakelijke belangstelling en desgevallend druk ervaren vanuit de school en vanuit de thuissituatie anderzijds. Inzage in de toetsen is gebruikelijk, de leerkracht bepaalt zelf de wijze en de frequentie.

Het belangrijkste kanaal waarop de ouders de evolutie van hun kinderen aflezen, is het schoolrapport. We kunnen stellen dat het om een doordacht concept gaat dat de verschillende leergebieden en de ontwikkeling van de persoonlijkheidsaspecten van het kind vrij nauwgezet weerspiegelt. Voor het leerlingvolgsysteem verwijzen de onderwijsgeveden naar het digitale infodossier waarop resultaten van deelvaardigheden aangegeven zijn en de opvolging van zorgkinderen. Verder gaat men ervan uit dat het schoolrapport het totaalbeeld en de evolutie van elk kind weergeeft doorheen zijn lagere schoolloopbaan. Het hele concept is doorheen de lagere school identiek zodat het herkenbaar en transparant is voor ouders en leerlingen. Per leeftijdscategorie zijn geëigende accenten ingebouwd die de graduele ontwikkeling van de kinderen volgt. Voor het eerste leerjaar zijn bij de aanvang aangepaste registratievormen voorzien. Leerkrachten genieten een geleide vrijheid om de schoolrapporten een eigen invulling te geven, conform evenwel een aantal bindende afspraken. Formatieve evaluatie (perioderapport) wil het ontwikkelingsverloop van de kinderen vijfmaal per schooljaar in kaart brengen. Summatieve evaluatie komt niet echt aan bod in de lagere school, behalve in het zesde leerjaar. Wel worden driemaal per schooljaar de resultaten over een langere periode weergegeven (syntheserapport). Dat gebeurt op basis van het gemiddelde van de vorige rapporten waarbij rekening wordt gehouden met een mogelijke wegingscoëfficiënt per toets. Het eindrapport (jaarrapport) wil een weergave zijn van de jaarresultaten en wordt op dezelfde wijze als hierboven bekomen. De registratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en leren leren komen voor onder de noemer 'Sociale talenten' en 'Leerhouding'. Zijn deze niet expliciet afgestemd op de eindtermen, ze getuigen wel van een brede benadering met oog voor diverse leef- en leeraspecten die doordacht zijn uitgezet doorheen het schooljaar en over de schooljaren heen. De 'sociale talenten' op de rapporten zijn de weergave van de intentionele aandacht die de school permanent schenkt aan de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen. ICT komt eerder occasioneel en geïntegreerd voor (bv. binnen het leergebied wereldoriëntatie), de relatie met de eindtermen is niet expliciet beoogd. De beoordeling voor Frans strookt niet echt met de geest en de uitgangspunten van het nieuwe leerplan waarbij het communicatieve aspect sterk in de focus staat. De leerkrachten kunnen dit deels nuanceren. Interval-, ordinale en waarderingschalen worden gehanteerd waar deze het meest zinvol en representatief zijn. Toegevoegde kindeigen commentaar door de leerkracht, wil de prestaties en gedragingen van de kinderen nuanceren en verduidelijken. De behaalde punten voor de cognitief gerichte aspecten worden afgezet tegen het klasgemiddelde en het gewenste minimum,

waardoor ouders de behaalde resultaten kunnen vergelijken met het klasprofiel en de (minimale) verwachtingen van de leerkracht. De relatie tussen aanleg en inzet bij vaardigheden en expressievormen is niet afleesbaar. Als voorbereiding op het voortgezet onderwijs worden in het zesde leerjaar 'grote toetsen' georganiseerd waarbij wordt gepeild naar de effecten over een langere periode en waarbij diverse inhouden op elkaar worden betrokken.

Ouders en de oudste kinderen ondertekenen het rapport mee met de directeur en de klasleerkracht, verder leent het zich niet tot interactief gebruik. Voor leerlingen met extra zorg is een aangepaste rapportering voorzien middels een schriftelijke tekst van de zorgleerkracht(en). Deze geeft de individuele trajectbegeleiding en de persoonlijke voortgang van de risicokinderen weer.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het schoolleiderschap wordt waargenomen door een (halftijds) pedagogisch directeur en een (eveneens halftijds) administratief directeur. Een formeel vastgelegde taakverdeling die werd gecommuniceerd naar de teamleden resulteert in een vlotte en gestructureerde schoolwerking.

Goede relaties onder de teamleden betekenen een vruchtbare voedingsbodem voor een cumulatieve samenwerking en waaruit een gelijkgerichte visie en aanpak blijkt. We stellen vast dat in deze school de relaties goed liggen. Binnen elke vestigingsplaats zijn deze logischerwijze meer hecht dan tussen de vestigingsplaatsen hoewel naar verluidt zowat alle onderwijsgevenden 'er voor elkaar zijn'. De meeste teamleden ervaren hun relatie als collegiaal met elkaar, bij sommigen neigt dit naar familiaal. De directies worden gewaardeerd om hun omgangsstijl die leerkrachten het gevoel geven dat ze tussen hen staan en met dezelfde streefdoelen voor ogen: de naam en faam van de school hoog houden door kwalitatief hoogstaand onderwijs. Toch profileren ze zich waar nodig als hun hiërarchische overste en weten ze waarheen de gevaren koers moet / zou moeten leiden. Formele bijeenkomsten worden aangevuld met meer informele initiatieven: een gezamenlijke uitstap, een personeelsfeest, een afsluitende drink en andere occasionele gelegenheden.

Het opvoedingsproject van de school volgt de visie die is vastgelegd door het schoolbestuur, aanvullend kreeg het een schooleigen gelaat. In die zin verwoorden teamleden de zorg voor elk kind -inzonderheid het kansarme- als een sterk punt voor deze school. Neveninstromers liepen vaak reeds in andere scholen achterstand op, wat een verklaring kan betekenen voor tegenvallende resultaten bij sommige leerlingen. Er zijn weinig uitstromers wat de school de zekerheid biedt dat ze tegemoet komt aan de verwachtingen van de ouders op vlak van omgangs-, opvoedings- en onderwijsstijl. Om het ideeëngoed van de school en de realisatie ervan op de werkvloer te kanaliseren wordt bij belangrijke prioriteiten (zorgbeleid, gezondheidsbeleid, omgaan met talenten, ...) vertrokken van vooropgestelde streefdoelen zonder dat die altijd expliciet kenbaar zijn gemaakt.

De zowat maandelijkse personeelsvergaderingen betekenen voor de teamleden zinvolle bijeenkomsten voor overleg en intervisie. Aspecten van pedagogisch-didactische evenals van praktisch-organisatorische aard komen aan bod. De organisatie ligt in handen van beide directies en wordt degelijk voorbereid voor een geolied verloop. Van agendabepaling over organisatie tot besluitvorming en verslaglegging getuigen deze bijeenkomsten van een democratische aanpak waarbij elk teamlid zijn inbreng heeft. Ondersteunende werkgroepen zetten het beleid mee uit. Ook naar ouders wordt geluisterd via tevredenheidsonderzoeken (zie verder). Een leerlingenraad is geïnstalleerd vanaf het vierde leerjaar en dient als klankbord voor wat leeft bij en verwacht wordt door de kinderen. Beslissingen zijn meestal het gevolg van een compromis of consensus waarin de meesten / iedereen zich kan vinden. Desgevallend neemt de directie de eindbeslissing.

Voor een coherente werking die de kwaliteitszorg hoog houdt, worden initiatieven genomen door de pedagogische directeur om voeling te houden met wat leeft bij de teamleden en hoe ze hun taken invullen. Zo zijn (on)aangekondigde lesbijwoningen met verslaglegging waar het kan positief onderbouwd en ze resulteren in een aantal tips en afspraken. Door inzage van het klasboek en informele klasbezoeken wil de directeur zicht houden op de klaswerking. Bij functioneringsgesprekken wordt een strategie gehanteerd waarbij leerkrachten en directie elk hun eigen inbreng en verwachtingen verwoorden en vastleggen. Om de schoolwerking ook af te stemmen op de verwachtingen van ouders en kinderen worden tevredenheidsonderzoeken georganiseerd. Ouders werden vorig schooljaar bevraagd over hun graad van welbevinden a.d.h.v. een zelf aangemaakte bevraging. Dit resulteerde na grondige analyse in een aantal bijsturingen van praktische maar ook van onderwijskundige aard, bv. in verband met verfraaiing in een vestigingsplaats en met de huistakenwerking. Alle kinderen worden tweemaal per schooljaar (beperkt) bevraagd naar hun welbevinden, betrokkenheid en competenties en deze worden indien nodig opgevolgd. Een sociogram wordt afgenomen en geanalyseerd vanaf het derde leerjaar. Aan de tevredenheidsenquête

voor de kinderen, aangereikt door het departement onderwijs, werd deelgenomen. De resultaten liggen rond of boven het Vlaamse gemiddelde. Een recente lerarenbevraging was er niet al verwijst men hiervoor naar de vele informele momenten en de open geest in de school, evenals naar de evaluatie van het schoolwerkplan aan het einde van elk schooljaar.

Vorig schooljaar organiseerde het schoolbestuur bij de werknemers van al haar instellingen een tevredenheidsbevraging. De scholen ontvingen de resultaten hiervan en een externe auditor zal eventuele verbeteringsplannen en -acties begeleiden.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de concordantie van het leeraanbod voor wereldoriëntatie met het betreffende leerplan;
- de gerichte aandacht voor de diverse domeinen binnen wereldoriëntatie;
- de visie en de aanpak van lichamelijke opvoeding die correspondeert met het (nieuwe) leerplan;
- de aandacht voor de schrijfmotoriek doorheen de lagere school;
- de kennismaking met de Franse taal vanaf de kleuterleeftijd.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de vele initiatieven die het sociale en emotionele welbevinden voeden;
- de schoolrapporten die de evolutie van de vorderingen evenals de leef- en leerhoudingen weergeven;
- de initiatieven voor spel en sport tijdens de speeltijden;
- de aard en de frequentie van de leeruitstappen;
- het overleg en de intervisie tussen het zesde leerjaar en het eerste jaar secundair onderwijs.

Wat betreft het algemeen beleid

- de participatieve beleidsvoering gedragen door de directie, de ondersteunende werkgroepen en de teamleden;
- de humane omgangsvormen onder de teamleden en met de directie;
- de voeling die het directieteam houdt met de werkvloer.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- ervoor zorgen dat de voorziene lestijden voor wereldoriëntatie de netgebonden voorschriften volgen en dat deze een effectieve en adequate invulling krijgen;
- voldoende en gerichte aandacht schenken aan de communicatieve vaardigheden, conform de geest van het leerplan Frans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de resultaten van genormeerde eindtoetsen grondig analyseren, kenbaar maken aan alle betrokkenen en op school- en/of klasniveau verbeteracties opzetten;
- de bestaande leerlijn voor de domeinen 'tijd' en 'ruimte' binnen wereldoriëntatie naleven en de visuele voorstelling en opbouw van deze domeinen optimaliseren;
- nascholing organiseren i.v.m. doel, inhoud en vorm van evaluatie;
- bij lichamelijke opvoeding overwegen om (zorg)leerkrachten te betrekken bij lessen en activiteiten in functie van de meerwaarde en de motivering voor de leerlingen;
- horizontale samenhang opvoeren tussen lichamelijke opvoeding en de reguliere klaswerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- Nihil

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Marc Boone de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	